

Hanul lui Ghimuș din Iași și condica sa de călători (1841-1846)

Mihai-Cristian AMĂRIUȚEI*

Introducere

Pentru călătorii ce poposeau în Iași anilor '40 ai veacului al XIX-lea, oferta de găzduire nu părea prea îmbietoare: „Pentru adăpost, afară de un hotel de St. Petersburg, în Iași există numai câteva hanuri, ale căror odăi săracioase au drept întreagă mobilă câteva scaune, o masă și un pat de scânduri”¹. Venind spre Iași sau plecând mai departe spre destinațiile lor finale, din rateș în rateș², călătorii poposeau în capitală spre împlinirea trebuinței ce-i adusesese aici sau spre odihnă, socializare și divertisment în hanurile orașului³, repertoriate într-o lucrare publicată cu ceva vreme în urmă⁴. Un asemenea loc de popas, cunoscut în secolul al XIX-lea, a fost Hanul lui Ghimuș (Ghimici) Caramanlău, pe Ulița Lozonschi, aproape de colțul cu Ulița Mare, alături de grajdurile lui Mihail Sturza. Zona era parte a Mahalalei Feredeilor, numită și Mahalaua Sf. Gheorghe Lozonschi, străbătută de „ulița ce duce la Sf. Gheorghe numită a lui Lozonschi” și „ulița ce se coboară spre Feredeiu, pe la Sf. Gheorghe Lozonschi”⁵. Plasat într-o

* Dr., cercetător științific gradul III, Institutul de Istorie „A. D. Xenopol”, Academia Română, Filiala Iași; e-mail: mihai.amariutei@gmail.com.

¹ Dr. Ig. Weinberg, *Iași în vara anului 1840*, traducere de Gheorghe Bogdan-Duică, în *CvL*, LVIII, septembrie 1926, p. 644. Pentru hotelul Petersburg, vezi Gh. Sibechi, „*Otelul*” *Sant Petersburg din Iași*, în *CI*, XI, 1980, p. 397-402.

² Mihai Ispir, *Ratoșele din Moldova*, în *RMM*, seria Monumente istorice și de artă, nr. 1, 1976, p. 21-32; Angela Paveliuc-Olariu, *Ratoșele din Moldova. File de monografie*, Botoșani, Editura Quadrata, 2025.

³ Dan Dumitru Iacob, *Elitele din Principatele Române în prima jumătate a secolului al XIX-lea. Sociabilitate și divertisment*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2015 (mai ales capitolul *Jocuri de societate*, p. 271-343); Iuliana Brătescu, *Spații ale ospitalității publice ieșene: geografie urbană alimentară și implicații socio-culturale (1750-1850)*, în „*Historia Urbana*”, XXVIII, 2020, p. 69-85.

⁴ Constantin Botez, Adrian Pricop, *Tradiții ale ospitalității românești. Prin hanurile Iașilor*, București, Editura Sport-Turism, 1989.

⁵ Pentru topografia zonei, vezi Marius Chelcu, *Fragmente din istoria orașului Iași: locuri și oameni de lângă biserica Sf. Gheorghe Lozonschi*, în *IN*, s. III, I, 2019, p. 51-65; Mircea Ciubotaru, „*Misterele*” *onomastice ale Iașilor*, vol. 1, București/Heidelberg, Editura Dark Publishing & Herlo Verlag UG, 2021, p. 163-166, 173-175.

zonă cu intensă activitate comercială a orașului⁶, Hanul lui Ghimuș este amintit fugăr în fragmente de literatură memorialistică din epocă. Spre deosebire însă de alte stabilimente ieșene similare, a ajuns până la noi condica în care au fost înregistrați călătorii ce au poposit în han, document istoric rar și sursă istorică pentru aspectele privitoare la viața cotidiană și circulația persoanelor în Iașul secolului al XIX-lea. În condică erau notate, printre altele, numele oaspeților, profesia acestora, locul de proveniență și durata șederii, fiind astfel un izvor istoric pentru înțelegerea dinamicii sociale a capitalei Moldovei spre mijlocul secolului al XIX-lea. Articolul de față își propune să ofere cititorului interesat câteva date despre Hanul lui Ghimuș, purtătorii numelui Caramanlău și textul integral al condicii, în forma în care s-a păstrat.

Hanul lui Ghimuș – câteva date istorice

Nu pot preciza, în acest stadiu al cercetării, când anume a fost construit Hanul lui Ghimuș. Deși a fost pus în legătură cu un han armenesc⁷, atestat în 30 mai 1816, cred că ipoteza nu se susține. În acel an, Hariton Ovanes se judeca pentru un han, proprietatea sa de pe Podul Vechi⁸, departe de Ulița Lozonschi. De altminteri, în planul orașului Iași din 1819, întocmit de Giuseppe de Bajardi, nu figurează locul de pe Ulița Lozonschi ocupat de vreo clădire (în vreme ce grupul celor două clădiri de la frontul uliței ale hanului este reprezentat în planurile lui Iosif Raschek din 1844⁹ – **Fig. 1**, respectiv cel al lui Fred. Peytavin din 1857¹⁰ – **Fig. 2**).

În 1833, cu prilejul întocmirii unei situații a proprietăților ieșene pentru strângerea sumelor necesare pavării ulițelor, este amintit și locul stăpânit de „Ghimiș Crâmlău”, „din Ulița Mare pe lângă vistierul Mihalache Sturza, până în poarta paharnicului Enuță (*astăzi Strada Lozonschi*)”, la nr. 1¹¹. Era un loc cu deschidere mare la uliță, de 40 de stânceni și 6 palme, pentru care proprietarul

⁶ Evocând figura lui Buță, arhivar ministerial din Iașul anilor 1857-1858, V. A. Urechia amintește de perechea acestuia de mâneci de „*pelea dracului*, o materie de bumbac colorată, lucioasă, cea mai ieftină ce se putea găsi în prăvăliile de la poarta bisericii catolice din Iași până la hanul lui Ghimuș” (*Cum era odineoară. Legende*, București, Institutul de Arte Grafice și Editura „Minerva”, 1901, p. 297).

⁷ „Hanul armenesc, numit mai târziu și *Hanul lui Ghimuș (Ghimici) Caramanlău*, era situat pe strada Lozonschi, azi Cloșca, la nr. 31” (Constantin Botez, Adrian Pricop, *op. cit.*, p. 38); vezi și Mircea Ciubotaru, *op. cit.*, vol. I, p. 164.

⁸ N. Iorga, *Documente privitoare la familia Callimachi*, vol. I, București, Institutul de Arte Grafice și Editura „Minerva”, 1902, p. 524. Armenii aveau propriile hanuri în mahalaua lor, vecină cu cea a mănăstirii Golia, transformate din vechile carvasarale (dispărute înainte de 1755), precum Hanul lui Misir de pe Podul Vechi (în perimetrul actualei Hale Centrale, colțul de nord-vest); vezi Mircea Ciubotaru, *op. cit.*, vol. I, p. 86, 96.

⁹ *Planul topografic al orașului Iași 1844*, ridicat de inginerul Iosif Raschek (AN-Iași, Planuri și Hărți, nr. 1707 – copie cca 1930).

¹⁰ Mircea Ciubotaru, *op. cit.*, vol. I, p. 165, Foto 29.

¹¹ N. A. Bogdan, *Cu prilejul pavării câtorva uliți din Iași, în 1833*, în IN, anul I, fasc. 1, 1921, p. 59.

plătea 733 de lei și 60 de bani. Hanul nu este menționat *expressis verbis* în această sursă statistică, dar e posibil să fi fost deja ridicat și funcțional.

Fig. 1. Hanul lui Ghimuș
(planul I. Raschek din 1844)

Fig. 2. Hanul lui Ghimuș
(planul Fred. Peytavin din 1857).
1. Palatul; 2. Grajdurile lui Mihail Sturza;
3. Hanul lui Ghimuș.

Cert este că Hanul lui Ghimuș primea oaspeți în decembrie 1841, trecuți în condica stabilimentului, așa după cum era porunca autorităților vremii. Fiind păstrat parțial, registrul nu înregistrează, în 1845, pe V. A. Urechia, pe atunci un copil de 11 ani, ce poposea la hanul lui Ghimuș însoțit de mama sa, după o scurtă oprire la Târgu Frumos: „A doua zi numai ajunserăm la Iași. Trecuserăm la hanul lui Ghimiciu, în strada Lozonschi, stradă importantă, căci se termina în palatul domnesc al lui Mihai Sturdza Vodă”; după câteva zile însă, a fost dus la hanul turcesc, unde învățătorul său, Costache Nanu, avea două camere mobilate¹². Întors la Iași în 1848, „tot la han la Ghimuș traserăm”¹³, pentru ca un an mai târziu să asiste la momentul plecării lui Mihail Sturza de pe tron:

Într-o zi, mă găseam în strada Lozonschi, pe unde descindeam, sub fereleul turcesc, la casa lui Troian, unde locuia mama mea. În apropiere de obahta (corpul de gardă) curței domnești, vreo 10-15 femei mahalagioaice plâneau ca după mort, iar piața de vis-à-vis de hanul lui Ghimuș, din dreptul porților curței grajdurilor domnești, era înțesată de trăsurile boierești și birje pline cu tinerime. La scara palatului domnesc așteptau mai multe trăsurile cu poștalion¹⁴.

¹² V. A. Urechia, *Din tainele vieții. Amintiri contemporane (1840-1882)*, ediție îngrijită, studiu introductiv, tabel cronologic, note și glosar de Leonidas Rados, Iași, Editura Polirom, 2014, p. 13.

¹³ *Ibidem*, p. 16.

¹⁴ *Ibidem*, p. 28. Ajuns la Paris prin 1856, V. A. Urechia compara condițiile de „cazare” cu cele din hanul lui Ghimuș: „Nu târziu mă mutai din hotelul lui Père Lorient, fiind camera mai

În acea vreme, Hanul lui Ghimuș a fost recenzat în lista „de toate casile aflate în cvartalul al 2-le”, întocmită la 28 iulie 1848 cu scopul de a inventaria locuințele destinate încartuirii trupelor ruse. Între proprietățile (case și dughene) serdarului Dimitrie Stamatiu, pe de o parte, și dugheana bisericii Lozonschi, pe de alta, se afla „hanu dumisale Ghemuș” (sudit austriac), cu 16 încăperi, cuhne și grajd mare¹⁵.

La ordinul Departamentului Lucrărilor Publice, în 1853 s-a redactat o listă a caselor și dughenelor din Iași. Între cele 85 de imobile de clasa I (după criteriile autorităților), se afla și „hanul lui Chimici Caramanlău, cu toate încăperile”, pe Ulița Lozonschi, datorând urbei 1.200 de lei, tot pentru îmbunătățirea ulițelor¹⁶.

Hanul avea, din câte se pare, un personal diversificat, printre care și un „contabilist”, care primea un atestat pentru munca sa, în 1856, de la proprietarul din acea vreme, Ariton Cărmloviț:

Atestat. Dum(nea)lui Manoil Ghițăscu sărvind în otelul meu, numit „Ghimuș”, timp di doi ani di zâli, cu îndatorire di contabilist, adică gramatic, în cari timp purtându-să bine, niabătându-să nici la un fel di nicuviință, încât s-au purtat cel mai strict și aprig în funcția sa, pintru cari spre a-i fi opștești cunoscuti purtările i s-au dat acest di față atestat, legalizat cu pecetea și iscălitura me. 1856 mart(ie) 15 zâle, Iașâi. Ariton I. Cărmloviț <m.p.>¹⁷.

Hanul era încă funcțional în 1861, când documentele vremii fac referiri la actele vechi ale localului¹⁸, pentru ca mai târziu să se instaleze aici tipografia lui

scumpă decât o puteam plăti cu sărăcăcioasa mea pungă. Mă instalai în Rue de la Harpe, 74, stradă astăzi dispărută în boulevard St. Michel. [...] Nu mai vorbesc de mobilier, care nu întrecea cu mult mobilierul ce în copilărie abia văzusem la hanul lui Ghimuș din Iași!” (*ibidem*, p. 61).

¹⁵ AN-Iași, Ministerul de Interne al Moldovei, dosar 5/1848, f. 168 v.-169 r.

¹⁶ *Catagrafia Iașilor în 1853*, în IN, fasc. 9, part. a II-a, 1933, p. 300; *Lista caselor și a dughenelor capitaliei supuse la vremelnica dare a somelor pentru îmbunătățirea ulițelor capitaliei, legiuite de Divanul Obștesc i încuviințate de Preainălțatul Domn*, ediție îngrijită de Georgeta Crăciun și Adrian Pricop, Iași, Editura Noël, 2000, p. 14. Potrivit listei, hanul lui Ghimuș se afla în aceeași categorie cu hanul turcesc al mănăstirii Trei Ierarhi, hanul lui Vanghelie de lângă ferecul turcesc, „otelul” lui Ilie Armeanu din Ulița Baston, „otelul” San. Petersburg al lui C. Neculce, „otelul” Părlitei din Ulița Mare, hanul lui Misir și „otelul” Petre Bacalu din Ulița Mare.

¹⁷ AN-Iași, Documente, 1029/21. „Otel/hotel” era un cuvânt nou, care tocmai intra în vorbirea curentă în această perioadă. După ce, în 28 martie 1848, participase la „marea întrunire din sala spațioasă a otelului de Petersburg”, în urma reacției autorităților („Peste noapte se călcaseră toate hotelurile și cele mai multe case”), Gh. Sion a plecat spre Brașov, ajungând într-un popas la Panciu: „Am tras la o cârciumă, care avea o odaie comună pentru trecători, cu toate că în ironie se numea *hotelul veseliei*”; intrând în Brașovul anului 1848, Sion povestește: „Intrând în oraș, întrebai pe cel întâiu individ ce întâlneai despre vreun otel. Individul nostru, cu toate că se întâmplase a fi român, nu înțelese vorba de *otel*. Îi spuserăm *han*; nu înțelese nici atâta. În fine, îi spuserăm *ospătărie*; atunci ne înțelese, dar ne spuse că acesta se numesc *făgădău*” (Gh. Sion, *Suvenir contimporane*, cu o prefață, indice de localități, persoane, cuvinte și forme de Petre V. Haneș, București, Editura „Minerva”, 1915, p. 134, 146, 184, 219).

¹⁸ Nicolae Stoicescu, *Repertoriul bibliografic al localităților și monumentelor medievale din Moldova*, București, Direcția Patrimoniului Cultural Național, 1974, p. 505, nota 53.

Th. Balassan și redacția „Curierului de Iași”¹⁹. La cumpăna secolelor XIX și XX, pe locul Galeriilor comerciale „Ștefan cel Mare și Sfânt” (fostul Bloc al Cooperației Meșteșugărești), de pe Bulevardul Ștefan cel Mare, se mai afla un grup de prăvălii cunoscute ca „dughenele Ghimici”, zece la număr, „fără etaj, clădiri și atenanse dispuse pe trei rânduri, având doar câțiva metri la stradă, dar mergând în adâncime 70-80 de metri, până la limita cu Seminarul «Veniamin Costachi» și Hotelul «Victoria»”²⁰, așadar peste drum de vechiul han.

Purtătorii numelui Caramanlău în Țările Române

Nu știm foarte multe lucruri despre neamul Caramanlău, cu nume ce ne trimite cu gândul la origini sud-dunărene, înspre Asia Mică. Paharnicul Costandin Sion ne încredințează că au fost negustori și hangii, ajunși la un moment dat, pe la începutul secolului al XIX-lea, în Moldova, mai întâi la Roman²¹. Poate că drumul lor spre Moldova a trecut prin Țara Românească, unde au îndeplinit rosturi mai înalte, încă din secolul al XVII-lea. Un Dumitrașco Caramanlău postelnic trăiește în vremea lui Radu Leon (1664-1669)²², un omonim al său (Dumitrașco Caramanlău) „s-au prestăvit” în domnia lui Constantin Brâncoveanu (1709)²³, după ce fusese mare postelnic (1699)²⁴ și capuchehaia munteană la Poartă²⁵. Probabil că familia era originară din Caramania, iar cunoașterea limbii turco-osmane i-a ajutat să ocupe ranguri și funcții legate de raporturile cu otomanii²⁶. În prima jumătate a secolului al XVIII-lea, purtătorii ai numelui Caramanlău au ocupat dregătorii în Valahia²⁷, mai mici sau mai mari.

¹⁹ Mircea Ciubotaru, *op. cit.*, vol. I, p. 164.

²⁰ Sorin Iftimi, Aurica Ichim, *Strada Ștefan cel Mare Iași. Memoria monumentelor*, Iași, Editura Palatul Culturii, 2016, p. 76.

²¹ „Caramanlău, venit de vro 40 ani, neguțitori bacali și hangii în Roman. Din acia, unul, Neculai, mutându-se la târgul Vasluiului, de unde este fimeia, s-au desfăcut de băcălie și au uneltit negoțuri mici dinpicioare. La domnul Mihai Sturza s-au făcut sardar, ficiorul său au intrat în miliție iuncăr, ca fiu de nobil, și s-au făcut și el ofițer” (Paharnicul Costandin Sion, *Arhondologia Moldovei. Amintiri și note contimporane. Boierii moldoveni*, text ales și stabilit, glosar și indice de Rodica Rotaru, prefață de Mircea Angheliescu, postfață, note și comentarii de Ștefan S. Gorovei, București, Editura Minerva, 1973, p. 134). Un Nicolae Caramanlău este numit serdar, în 1844, „pentru slujbe” (*Marea arhondologie a boierilor Moldovei (1835-1856)*, editor Mihai Răzvan Ungureanu, ediția a II-a, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2014, p. 45).

²² Radu Popescu, *Istoriile domnilor Țării Românești*, introducere și ediție critică de Constantin Grecescu, București, Editura Academiei RSR, 1963, p. 137.

²³ N. Iorga, *Inscripții din bisericile României*, fascicula I, București, Institutul de Arte Grafice și Editură „Minerva”, 1905, p. 122.

²⁴ Ion Matei, *Reprezentanții diplomatici (capuchehăi) ai Țării Românești la Poarta Otomană*, ediție îngrijită de Nagy Pienaru și Tudor Teoteoi, București, Editura Academiei Române, 2008, p. 173.

²⁵ N. Iorga, *Istoria literaturii române în secolul al XVIII-lea (1688-1821)*, vol. I, București, Institutul de Arte Grafice și Editură „Minerva”, 1901, p. 373; Nicolae Stoicescu, *Dicționar al marilor dregători din Țara Românească și Moldova. Sec. XIV-XVII*, București, Editura Enciclopedică Română, 1971, p. 146; Ion Matei, *op. cit.*, p. 173, 195, 258-262.

²⁶ Ion Matei, *op. cit.*, p. 259-264.

²⁷ Radu Popescu, *op. cit.*, p. 296; Theodora Rădulescu, *Sfatul domnesc și alți mari dregători ai Țării Românești din secolul al XVIII-lea. Liste cronologice și cursus honorum*, București, Direcția

Primele informații cunoscute despre prezența unor purtători ai numelui Caramanlău/Caramalău în Moldova sunt din debutul secolului al XVIII-lea: în 24 iulie 1708, Mihai Racoviță întărește stăpânirea lui Iordache Caramalăul mare clucer, ginerele lui Matei Filipescu fost mare stolnic din Țara Românească (acesta, la rândul său, ginerele lui Chiriac Sturza fost mare stolnic), asupra unor părți de moșie din satul Mircești (ținutul Tecuci), obținute în urma unei danii domnești din vremea lui Duca vodă²⁸. În 12 iunie 1733, marele vornic Sandul Sturza dăruiește mănăstirii Bărboi din Iași satul Buruienesti (ținutul Roman), cumpărat cu protimis de la Costandin „căpitan de la București, feciorul lui Iordachi Căramanlăul biv vel portar, fiind iarăși a neamului nostru de pe Safta, fiica răposatului moșului nostru Chiriac Sturza biv vel spătar” (danie întărită de domnie în 2 septembrie, același an)²⁹.

În deceniile următoare, găsim purtători ai numelui Caramanlău în Roman (așa cum știe, paharnicul Costandin Sion) și în Iași, și unii, și alții fiind negustori, proprietari de dughene, mai târziu „tractirgii” (hangii) în cele două orașe.

În Roman, Andronache Caramalău cumpără două dughene pe Ulița Mare, la 28 ianuarie 1768³⁰, o fiică a sa, Tudora, căsătorită cu fiul unui blănar, vânzând o casă la 20 mai 1801³¹. În mai 1806, Ivanciul Iliovici „zis Caramalău” din Roman înaintează o jalbă către domnie³², iar în 5 aprilie 1819, Gavril Caramanlău arendează scaunul de căsăpie din Roman al Episcopiei³³. În târgul Roman, catagrafia fiscală din 1820 înregistra pe Neculau Caramanlău, negustor creștin hrisovolit de starea I, și pe Dumitrachi, ginerele lui Caramanlău, scutit de bir al spitalului mănăstirii Precista³⁴. Câțiva ani mai târziu, la 25 iunie 1826, Isprăvnicia ținutului Roman porunceă căpitanului de târg din reședința ținutală să „strige” la mezat vânzarea unor dughene din târg, aflate alături de cele ale căpitanului Ioan Caramalău³⁵. La Roman, locuiau în 1831 câțiva membri ai

Generală a Arhivelor Statului, 1972, p. 306, 307, 314, 444, 445, 456, 466, 467, 469, 660; Ion Matei, *Reprezentanții diplomați*, p. 262.

²⁸ *Catalogul documentelor moldovenești din Direcția Arhivelor Centrale*, vol. V (1701-1720), întocmit de Veronica Vasilescu, Doina Duca-Tinculescu, București, Direcția Generală a Arhivelor Statului din RSR, 1974, p. 208, nr. 782.

²⁹ *Documente privitoare la istoria orașului Iași*, vol. IV, *Acte interne (1726-1740)*, editate de Ioan Caproșu, Iași, Editura „Dosoftei”, 2001, p. 124, nr. 175; p. 128, nr. 182.

³⁰ BAR, Documente istorice, CLXIII/142. În 9 iulie 1796, Costandin olar vinde Episcopiei dughene în Roman, pe Ulița Mare, alături cu „dughenile Episcopiei cele de la Andronachi Caramanlău” (N. Iorga, *Documente privitoare la familia Callimachi*, vol. I, p. 475).

³¹ BAR, Documente istorice, CXLI/259.

³² AAR. Partea administrativă și desbaterile, seria II, tomul XXII, 1899-1900, p. 365.

³³ N. Iorga, *op. cit.*, vol. I, p. 557.

³⁴ *Catagrafiile Vistieriei Moldovei (1820-1845)*, I. *Ținutul Romanului*, Partea 1 (1820), volum editat de Lucian-Valeriu Lefter și Silviu Văcaru, introducere de Mircea Ciubotaru, Iași, Casa Editorială Demiurg Plus, 2013, p. 213, 225.

³⁵ BAR, Documente istorice, CXLII/208. Purtători ai numelui Caramanlău se regăsesc în această vreme în ținuturile Bacău (în 1821, în satul Berești-Strâmba, „boierul grec Caramalău” se înrudise cu o familie locală; Constantin V. Dimitriu, *Bacăul istoric. Monografia istorică a 12 sate de răzeși de pe Valea Tazlăului Mare jud. Bacău*, București, Tipografia Cultura, 1936, p. 46) și

familiei Caramanlău: doi dintre ei sunt „trahtirgii” (Tudor și Ienachi, fiii lui Gavril Caramanlău), unul este casap (Ion, fiul lui Ioniță Caramanlău), iar o cârciumă a lui Scarlat Burchi este „chivernisită” de Toader, fiul lui Gavril Caramanlău³⁶.

În a doua jumătate a secolului al XVIII-lea, purtători ai numelui Caramanlău trăiesc și își chivernisesc afacerile și în capitala țării. Enachi Caramanlău, telal neștiutor de carte, lua cu bezmen, la 1 august 1762, un loc de pe Ulița Mare, de la Biserica Catolică³⁷, iar pe la 1780, Anton Caramanlău, bolnav de ochi, primește bani „din poroncă” din veniturile mănăstirii Sf. Spiridon³⁸. Un Ioan Caramanlău Babalău ajunge în Iași după mijlocul veacului al XVIII-lea, unde se căsătorește, a doua oară, cu Ileana, fiica protopopului Grigorie. La 28 aprilie 1792, fiul său Pavli vindea o dugheană de pe Ulița Mare, zapisul tranzacției aducând precizări asupra originilor familiei: „[...] și eu cu cielanți frați ai miei Murat și Apostul, oblicind noi din Țarigrad că au răposat tatăl nostru, am venit eu aice, vechil desăvârșit fiind și din parte fraților mei pentru rămășițurile părintelui nostru”³⁹.

Mai toți acești purtători ai numelui Caramanlău sunt pravoslavnici⁴⁰, unii dintre ei sudiți austrieci⁴¹, precum Ghimuș (Ghimici⁴²) Caramanlău în 1848,

Roman (în 1832, în satul Iucșești, locuia un Vasăli fiul lui Gavril Caramanlău, plătitor de bir ca mazil; *Catagrafiile Vistieriei Moldovei (1820-1845)*, I. *Ținutul Romanului*, Partea a 2-a (1832), volum editat de Mircea Ciubotaru și Silviu Văcaru, introducere de Mircea Ciubotaru, Iași, Casa Editorială Demiurg Plus, 2013, p. 316).

³⁶ *Catagrafiile Vistieriei Moldovei (1820-1845)*, I. *Ținutul Romanului*, Partea a 2-a. Supliment, *Târgul Romanului (1831)*, volum editat de Mircea Ciubotaru și Silviu Văcaru, introducere de Mircea Ciubotaru, Iași, Casa Editorială Demiurg Plus, 2013, p. 72, 73, 98. Toți acești Caramanlăi sunt înregistrați în catagrafie ca moldoveni: „Ca urmare, cuvântul trebuie interpretat (și ortografiat) ca nume propriu, de origine greacă sau turcă, și nu ca termenul lexical *caramanlău*, etnonim desemnând pe locuitorii unei regiuni din Asia Mică. Etnonimul era foarte probabil desemantizat sau cu sens puțin cunoscut în epocă” (*ibidem*, p. xi); vezi și N. A. Constantinescu, *Dicționar onomastic românesc*, București, Editura Academiei RPR, 1963, p. 230, sub voce **Caraman** (cu varianta **Caraman/lău**). Recensământul rusesc din 1772-1774 înregistra în Iași, pe Ulița Mare, un Sava cafegiu, identificat cu etnonimul *caramanliu* (*Moldova în epoca feudalizmului*, vol. VII/2, *Recensămintele populației Moldovei din anii 1772-1773 și 1774*, editor P. G. Dmitriev, Chișinău, Editura „Știința”, 1975, p. 357).

³⁷ *Documente privitoare la istoria orașului Iași*, vol. VI, *Acte interne (1756-1770)*, editate de Ioan Caproșu, Iași, Editura „Dosoftei”, 2004, p. 415, nr. 459.

³⁸ *Ibidem*, vol. VII, *Acte interne (1771-1780)*, editate de Ioan Caproșu, Iași, Editura „Dosoftei”, 2005, p. 590, nr. 448.

³⁹ *Ibidem*, vol. IX, *Acte interne (1791-1795)*, editate de Ioan Caproșu, Iași, Editura „Dosoftei”, 2007, p. 55-56, nr. 55.

⁴⁰ Printre ei sunt și armeni, precum Carabet Căramlău, membru al Eforiei Armene din Iași în 1853 (H. Dj. Siruni, *Câteva cărți armenesti tipărite de Gheorghe Asachi*, în RI, XXVI, 1940, nr. 7-9, p. 226).

⁴¹ În 1824, este înregistrat supusul austriac Iordachi Caramanlău, născut la Trieste, de lege pravoslavnică, negustor din Bacău, statornic în Moldova de 25 de ani, căsătorit cu o moldoveancă; vezi *Catagrafiile Vistieriei Moldovei (1820-1845)*, I. *Ținutul Romanului*, Partea a 2-a. Supliment, *Târgul Romanului (1831)*, p. xi. La începutul anilor '30 ai veacului al XIX-lea, în ținutul Focșani trăiește Garabet Caramleu, negustor, sudit austriac, etnic armean; vezi Silviu Văcaru, *Supușii austrieci în Principatul Moldovei (1833-1835). Contribuții*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2014, p. 55.

după cum am arătat mai sus. Am prezentat răspândirea numelui Caramlău la nordul Dunării începând cu secolul al XVIII-lea, fără însă a putea face, la momentul actual al cercetării, conexiuni genealogice între purtătorii acestuia. Nu pot spune, așadar, de unde a venit Ghimuș, proprietarul hanului ieșean ce i-a purtat numele, sau care au fost înruderile sale.

Condica Hanului lui Ghimuș

Pe la începutul verii anului 1841, autoritățile centrale (Departamentul Dinlăuntru) și cele ale capitalei (Agia) Moldovei au gândit și au pus în aplicare măsuri menite să reglementeze modul în care călătorii găzduiți de hanurile orașului trebuiau să fie înregistrați în condici speciale. Buna rânduială sub acest aspect se impunea în urma constatării că nu se respectă „regula statornicită de mult ca toți găzduitorii de oaspeți hangii să dea de știre poliției de târgu pentru oricare musafer i-ar vini, ca aceea să poată face cuvenita cercetare după poroncile ce ari”⁴². Drept urmare, autoritățile ținutale propuneau celor centrale „că altu mai nimeritu chipu pentru păzirea aceștii dispoziții nu ar fi decâtu să se legiuiască o ștrăfuire [= amendare] pentru oricare hangiu ce nu ș-ar păzi datoria” (25, 50 și 100 de lei), urmând ca în final să-i fie închis stabilimentul⁴³. După exemplul valah⁴⁵ („potrivit cu pilda urmării statornicită la Valahia”, pentru pasagerii „ci întră și ies din orașul Ieșii după pilda di la București”), reglementările în sistemul „otelier” continuă în intervalul 1844-1851, pentru a se ține „bună regulă și armonie”, „potrivită îndatoririlor polițienesci, după pilda altor staturi” („la toati imperiile i Constandinopoli și Valahie”)⁴⁶. În septembrie 1844, Agia a redactat

⁴² N. A. Constantinescu, *op. cit.*, p. 282, sub voce **Ghem** (cu derivatul **Ghimicea** < ghimiciu „om scund” < ghem). În 1833, pe Podul Vechi din Iași, locuia un Ghimâș Caracăș (N. A. Bogdan, *op. cit.*, p. 53).

⁴³ AN-Iași, Secretariatul de Stat al Moldovei, dosar 843/1841, f. 1 r. (adresa Isprăvniciei ținutului Tutova către Departamentul Dinlăuntru, 8 iunie 1841).

⁴⁴ *Ibidem*, f. 1 r.-v.

⁴⁵ Măsuri privitoare la hanurile muntene și îndatoririle hangiiilor au fost luate de autoritățile Țării Românești în primele decenii ale secolului al XIX-lea. Într-o variantă de proiect a viitorului cod de legi (*Legiuirea Caragea*), hangii trebuiau să fie cu mare grijă pentru oaspeții lor și bunurile acestora: „Deoarece trăiesc din această meserie, se cuvine să fie foarte credincioși și cinstiți în exercitarea ei, spre folosul atât al lor propriu, cât și al societății” (Constantin C. Giurescu, *Legiuirea lui Caragea. Un anteproiect necunoscut*, în BCIR, vol. 3, 1924, p. 70-71). Din perspectiva acestui articol, controlul autorităților a crescut prin reglementare, hangii fiind obligați să comunice Agiei muntene numele oaspeților găzduiți (George Potra, *Istoricul hanurilor bucureștene*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1985, p. 32), prevederile regăsindu-se în actele similare din Moldova.

⁴⁶ AN-Iași, Secretariatul de Stat al Moldovei, dosar 1293/1844-1851, f. 1 r., 4 r. Măsuri similare erau impuse de autorități și în Apusul european, precum în Anglia, unde la 1829 se publicau toate legile în această privință, cu definiții juridice precise ale tuturor formelor instituționale pentru găzduire, în funcție de serviciile oferite (găzduire, masă etc.), licențiere, penalități etc. (J. W. Willcock, *The Laws Relating to Inns, Hotels, Alehouses, and Places of Public Entertainment to which is Added an Abstract of the Statute for the Regulation of Post Horses*, London, Saunders and Benning – Law Booksellers, 1829). Pentru hanurile din Imperiul Otoman, inclusiv

un raport către Departamentul Dinlăuntru, în care a sintetizat „neorânduilele” apărute atât la barierele orașului Iași, cât și în comportamentului călătorilor („care pe sumeție, unii ca boieri și alții ca supuși streinilor imperii, tăinuindu-și numile și nevrând alții a-și arăta” documentele de călătorie, „cu putere întră și iasă din oraș, urmare ce de-a purure să nasc feliuri de neorânduile și confugii în lucrările ce Adgie iaste însărcinată”)⁴⁷. În continuare, a fost propus un regulament în trei puncte pentru rezolvarea tuturor acestor probleme din perspectiva supravegherii călătorilor în trecere prin Iași:

1-iu. Ca toți pasajorii streini ce vor vroi a intra în oraș să fie datori a-și arăta dreptul său nume, lăsindu-și(i) pasul [= pașaportul] sau vidul [= biletul] ce au la bariere, a-și arăta locul unde au a găzduirii și vremea petrecirii lor în oraș, de la care luând rospiscă [= adeverință] odată cu găzduitoriul său, a doa zi înfățișându-să la Adgie să-și(i) cei alt bilet formalnic prin știrea protecției sale pentru vremea petrecirii în oraș, cuprinzătoriu și pentru ce anume interes esti venit, iar acei fără de pas sau vid, neguștoriu sau de altă stare, afară de boierii localnici și afară de jidovei pe carei să-i triimită de-a dreptul Adgiei în cercetarea comisiei rânduite, arătându-să numai dreptul lor nume și gazda unde are a petreci, și de unde vin, niște asămenea la întoarcirea lor, afară de boieri, precum s-au zis, după ce a doa zi să vor arăta la Adgie cu biletul barierului să fie datori a da de știre Adgiei de a lor călătorie și iarăși unde mergu, la urma lor sau în altă parte de loc.

2-le. Toți pasajorii, afară de boieri, să fie datori a-și purta cu sine pas sau vid, fie streini, fie localnici, cu care avizăluit de Adgie la ieșirea din oraș să sloboadă, iar altmintrelea barierul să-l poată opri nesfiit prin închiderea rohatcei [= barieră], înapoindu-l pentru neîndeplinirea ce ar urma.

3-le. Barierii să fie datori, oprind pasul sau vidul pasajorului, să-i dei un simplu bilet, după pilda eczemplariului aice alăturat care întocmai să-l triacă în cniga

mecanismele de supraveghere a spațiilor de găzduire, vezi Ahmet Yaşar, *The Han in Eighteenth- and Early Nineteenth-Century Istanbul: A Spatial, Topographic and Social Analysis*, PhD Thesis, Istanbul, Boğaziçi University, 2016 (în special capitolul 5, *Controlling Space: State Supervision Over Hans*, p. 176-204; considerând că „mulțimea hanurilor duce la o mulțime de rele”, întrucât în asemenea stabilimente se adună persoane „neidentificate” (potențiali rebeli), autoritățile au luat măsuri pentru „organizarea spațiului în vederea creării unei ordini sociale și morale dorite în oraș”, inclusiv prin registre speciale: „In all these registers, *hans* occupied an important place because they offered accommodation opportunities to unidentifiable persons (*mechûlû l'-ahvâl*). And the most significant function of the political power's surveillance over the *hans* was to determine who was staying in *hans* and to demand proof of surety from those who were staying without surety. Within this framework, similar work was carried out in different periods through population surveys, various details regarding *han* residents were entered into registers alongside the identities of their surety”). În spațiul românesc, hangii sunt adesea percepuți ca personaje cu moralitate îndoielnică, din cauza adăpostirii unor indivizi obscuri „și cu identitate ascunsă” (Constanța Vintilă, *Evgheniți, ciocoi, mojici. Despre obrazele primei modernități românești, 1750-1860*, București, Editura Humanitas, 2013, p. 206, 309).

⁴⁷ AN-Iași, Secretariatul de Stat al Moldovei, dosar 1293/1844-1851, f. 4 r.-5 r. În raport a fost atașat și modelul de act ce trebuia completat la bariera orașului: „Zastava ... cutare ... no. ... D(umnealui) ... cutare ... ce vine de la ... cutare sat sau târg și care are a îngăzduirii în ... cutare loc ... lăsindu-și pasul sau biletul ce are supt no. ... atâta ... pentru a să triimiti la Adgie după rânduială, i s-au dat această adeverință spre știință” (*ibidem*, f. 6 r.).

[= registru] ce i să va da, și cu îndatorire ca în 24 ciasuri el să raportuiască Adgiei cu predstavisirea [= raportarea] și a pasajorilor, i a vidurilor ce să vor aduna, acestea toate afară de feltegări (?), căroră numai numile are a-l treci la intrare și ieșire, nădăjduindu-să ca cu măsurile acestea și altele ce s-ar mai socoti a să spori să să poată statornici și aice în acest pont o mai de-a purure măsură ca și în Valahia, unde urmiază a ave barierii pe lângă ei și câte trii militari care, deși pentru întâiaș dată potu o samă a să arăta cu dezgrație, dar fiind în mijloc ștraful, să credi că lesni s-ar face obiceiul statornic, care ar feri pe ocârmuire și orașani de toate rălile întâmplări.

La aceste toate măsuri însă trebuiește ca și șanțul încungiurătoriu orașului sau să fie de obștie adânc, ca să nu poată răii tainic a intra și a ieși din oraș, sau prin înadinsă bicheturi cu păzitori; iar acum deodată macar șanțul să fie bine făcut și pe viitorime să să așeză bicheturi păzitoare⁴⁸.

În acest context, Ghimuș Caramanlău s-a supus noilor reglementări și a solicitat Agiei condica în care urma să înregistreze călătorii ce treceau pragul hanului său. Registrul a ajuns până la noi, dar nu complet. Din cele 40 de file șnuruite și „numerarisite” predate hangului de Agie sub semnătura vornicului Mavrocordat, mai putem cerceta datele înscrise pe nouă file (vezi **Anexa**). Pe prima dintre acestea este scrisă „enstrucția”, datată 1 ianuarie 1842, privind „datoriile ci hangiu esti îngrădit a păzi fără abatire”, în care se precizează: „[...] hangiu esti datori a treci în condică în diialectul național, păzind mari curățanie ca să nu fii fiuștelită condica cât di puțin macar”. Urmează apoi opt file, completate recto-verso cu datele călătorului, potrivit rubricilor: numele și familia, vremea când au sosit, din care târg/sat și ținut, cu ce anume trebuință, pașaportul⁴⁹ sau biletul⁵⁰ și sub ce număr, de este a sa trăsura sau năimită (ori cu poșta), data când a plecat din han și unde anume merge mai departe.

⁴⁸ *Ibidem*, f. 7 r. Acest set de măsuri se „îmbogățește” în timp cu alte reglementări. În 1851 se pune ordine în chestiunile referitoare la modul de închiriere al camerelor, asigurarea liniștii publice, cheazăia antreprenorilor pentru slugile lor, înregistrarea musafirilor, despăgubirea acestora în caz de pierderea bunurilor din vina găzduitorilor, conduita acestora din urmă („Dumnealui antreprenorul este dator, precum și slugile sale fără osăbire, a să purta cu maniere nobile și delicate cătră toți musafirii, ca prin aceasta, înlăturând orice neplăceri sau necuviinți, totodată să atragă mulțămirea pasagerilor”), interzicerea petrecerilor, a jocurilor de cărți, „de hazard și alte întreprindiri de lotării”, raportarea la poliție a datelor oaspeților (*Manualul administrativ al Principatului Moldovei*, tomul I, Iași, Tipografia Buciumului Român, 1855, p. 352-355, nr. 221-223: *Despre îndatoririle Țiitorilor de oteluri și hanuri*). În această vreme nu se mai poate călători fără pașaport sau bilet de drum (răvaș), obținute în schimbul unor taxe (*ibidem*, p. 147-148, nr. 92, 93). „Multe dintre aceste noi documente sunt introduse și din nevoia de bani, tot mai mare, a statului modern. Răvașele de drum sau pașapoartele nu sunt doar instrumente de control al mobilității populației, ci și un prilej de a percepe taxe”, de aceea se hotărăște ca toți călătorii „să fie datori a-și lua răvașe de drum de la isprăvnicii” (Constanța Vintilă, *op. cit.*, p. 218-219).

⁴⁹ Pentru a da un exemplu de asemenea document: la 3 septembrie 1827, Ioan Sandu Sturza a încuviințat eliberarea unui pașaport lui Tudorache Aslan mare spătar pentru a pleca, împreună cu rudele sale și 19 slugi, în Basarabia, în patru trăsuri cu 26 de cai (BAR, Documente istorice, CXVI/30).

⁵⁰ La 13 noiembrie 1816, Stărostia ținutului Putna a dat un bilet de drum lui Gheorghe logofăt și familiei sale, care „vin de la București și merg la Ieși cu căruță harabagească, carele fiind prin

Completată uneori neglijent (citirea unor nume înregistrate, mai ales ale străinilor, este dificilă), ba chiar prin unele locuri, în ciuda avertismentelor poliției, „feștelită” de neîndemânatici mânuitori ai penei și ai cernelurilor, condica înregistrează călători de la sfârșitul anului 1841, apoi din anul 1844, prima parte a anului 1845 și iarăși primele două luni ale anului 1846. În plus, filele sunt rupte cam a cincea parte din jos, spre legătură.

Primul călător înregistrat a fost sulgerul Vasile Buicliu, însoțit de două slugi, care venea la Iași în 10 decembrie 1841 de la ținutul Neamț, cu trăsura sa cu trei cai, pentru negustorie de boi; după două săptămâni, s-a întors „la urma sa”. Până la sfârșitul anului mai trece pentru șapte zile prin Iași, venind de la Chișinău cu două slugi, în drum spre București, aga Ioan Carp.

Următoarele înregistrări de oaspeți încep din luna iunie a anului 1844. Până la 31 decembrie, hanul lui Ghimuș adăpostește 86 de musafiri, cu sau fără slugi, cu sau fără familie. Călătorii vin din toate satele și târgurile Moldovei, din Muntenia (București, Giurgiu, Brăila) sau din afara spațiului românesc (Constantinopol, Viena, Odesa, Paris, Liov, Varșovia, Bruxelles, Lemberg, Cernăuți, Chișinău, Lemberg, din alte orașe ale Basarabiei, Bucovinei sau Bavariei), cu scopuri din cele mai diverse (pricini de judecată la Iași, negustorie, căutarea unui rost în capitala Moldovei – „pentru a sa trebuință”). Oaspeții ajung în Iași sau la poarta hanului cu poșta, cu trăsurile personale sau cu unele „năimite”. Stau în general puține zile, până într-o săptămână; adesea, rubrica nu mai primește completare, nici cea privitoare la locul spre care oaspetele are de gând să se îndrepte. Străinii sunt înregistrați cu mai multă grijă pentru datele personale, iar după fiecare înregistrare, sau la sfârșitul unui set de înregistrări, semnează un cinovnic al Agiei. Fiecare călător își are povestea sa, dar cele mai multe dintre aceste povești rămân neștiute.

Dascălul „grecesc și nemțesc” Mihail Lucici vine de la Galați cu pașaport austriac și pleacă spre Basarabia prin Sculeni, Ioan Grănoschi ajunge în Iași pentru opt zile din ținutul Suceava, pentru mezatul moșiiilor mănăstirești, iconomul Ioan de la Bacău poposește în Iași, la mitropolit, cu bilet de la protoiereu. La început de iulie, de la Galați vine un anume Rainer, stă opt zile, apoi pleacă „la borghiz, la feredeie”⁵¹.

Un anume Lorpahăr vine din Grunștat (probabil Grünstadt) pentru negustorie de tabac și este vecin pentru câteva zile cu duhovnicul Naftanail de la mănăstirea Neamțului, trimis de stareț la „dumnealui Balșu ministru bisericesc”. Doftorul Șindelman de la Galați trece și el prin Iași pentru câteva zile, cu treburi legate de profesia sa. La sfârșit de august vine de la Viena, cu negustorie de

știre și după răvașul Spătăriei de București i s-au dat răvaș de drum ca să-i fie mergire slobodă, urmând zilele carantinei” (*ibidem*, XVIII/102).

⁵¹ Poate băile de la Előpatak (Vâlcele, jud. Covasna), unde era ridicată o biserică ortodoxă și unde veneau pentru tămăduire mulți boieri din Principate (Od. Apostol, Ilie Paștină, *Monografia comunei Vâlcele (jud. Trei Scaune)*, în „Transilvania”. Organul societății culturale „Astra”, anul 59, 1928, nr. 7-8, p. 606-613).

hamuri, Ana Franți, însoțită de Maria Amulsat, după cum s-a chinuit să noteze slujitorul de la „recepția” hanului. Mai vin oaspeți din Cernăuți sau Lemberg, precum și un Iohan de la Bavaria, cu marfă din țara sa. Ziua de 7 septembrie a anului 1844 este una fastă pentru afacerea lui Ghimuș Caramanlău, căci la hanul său poposesc oaspeți din toate colțurile „evropenești”: doi negustori de la Odesa și unul de la Pariz, cu negustorie de modă (Paniti); alți doi călători din Liov (Cornele Lavițchi și Ana Zajischî) și unul de la Lemberg (Hoam Hudis) vin la neamurile lor din Iași. Peste câteva zile se opresc la han un ceasornicar și un zugrav din Camenița. Cu o trăsură cu trei cai, la 3 octombrie 1844, din Brăila ajunge la Iași un grup de șase muzicanți, cu pașaport cezaro-crăiesc: Franț și Tereza Ențuman, Iozef și Iozefa Ențuman, Ana Șteiner și Emanoil Șmid. În drum spre Odesa, de la București, poposește ștab-căpitanul Climent Țăhan.

Unii dintre cei care vin cu treburi în capitală se opresc în dese rânduri la Hanul lui Ghimuș, precum serdarul Nedelcu Oprișan, chiriaș al stabilimentului de patru ori în anii 1844-1846. Era nepotul paharnicului Gheorghe Oprișan, trăitor în Bârlad, până la 1849, în casele moștenite de Nedelcu, pe care-l adoptase; de la moștenitorii acestuia au fost cumpărate, în 1871, de către curatorii averii lui N. R. Codreanu, pentru a deschide în ele o școală de fete, prevăzută în testamentul acestuia⁵².

În anii 1845 și 1846, condica este parțială. Pentru a încheia seria exemplor, la 24 aprilie 1845 vin în Iași, cu aceeași trăsură: grădinarul Luc Leclerc, de la Varșovia, cu pașaport franțuzesc, Gacop Cros, de la „Brucsal”, cu negustorie și pașaport nemțesc, la fel ca cel al vizitiului Gapriel Nasorovici, de la Lemberg. În 1846, poposește la han Criste von Pruncu, dintr-o familie însemnată a Bucovinei⁵³.

Concluzie

Așa fragmentar cum a ajuns până la noi, registrul Hanului lui Ghimuș dă seamă despre ceea ce Ecaterina Negruți numea „migrație temporară”. Circulau oameni, bunuri, bani, cunoștințe, idei; așadar, „un fenomen de civilizație”. Mobilitatea era evident mai accentuată pentru orașeni, mai toate categoriile socio-profesionale urbane (negustori, funcționari, meșteșugari, medici) deplasându-se pentru scurtă vreme în alte locuri⁵⁴. Condica este o oglindă a acestui fenomen, precum și a vechimii și continuității negoțului prin capitala Moldovei. O cercetare ulterioară, mai aplicată, va fi în măsură să aducă noi informații despre chipul și vremea în care a prins viață Hanul lui Ghimuș sau despre poveștile călătorilor care i-au trecut pragul.

⁵² Iacov Antonovici, *Documente bărlădene*, vol. IV, Bârlad, Tipografia și legătoria de cărți Const. D. Lupașcu, 1924, p. 295.

⁵³ Vezi Cătălina Opaschi, *O diplomă de înnobilitare – noi date despre familia Prunkul*, în „Cercetări numismatice”, VIII, 2002, p. 477, 482.

⁵⁴ Ecaterina Negruți, *Despre migrațiile temporare în mediul urban din Moldova în prima jumătate a secolului al XIX-lea*, în AIIAI, XIV, 1977, p. 301, 308.

Ghimuș's Inn in Iași and Its Guest Register (1841-1846)

(Abstract)

Keywords: Ghimuș's Inn, guest register, Iași, mid-19th century

Ghimuș's Inn was built on Lozonschi Street in Iași and operated for several decades in the 19th century, being mentioned in fragments of memoirs from that period. Toward the middle of the century, the authorities drafted instructions regarding the formal obligations of innkeepers to record travelers in a register, which was then to be handed over to the *Agia*. The Ghimuș's Inn register contains a list of guests from 1841 to 1846, providing brief information about travelers passing through the capital of Moldavia during those years. Thus, the register serves as a historical source for aspects of daily life, movement of people and social dynamics of the time.

ANEXĂ

1841 decembrie 10 – 1846 februarie 20. Condica pentru înregistrarea călătorilor găzduiți la Hanul lui Ghimuș din Iași.

[f. 1 r.] Enstrucție. Datoriile ci hangiul esti îngrădit a păzi fără abatire

Hangiul esti datoriu ca îndată ci va priimi în găzduiri pi oricari persoană musafir, parte bărbătească și fimiiască, copii și slugi, atât acei streini de pisti hotar, precum și <lo>¹calnici din cuprinsul Moldavvii, să-i treacă în această condică fără osăbiri după forma în dos prescrisă, arătându-să lămurit zioa sosirii, cu ci anumi trebuință, di la ci loc, pașportul sau biletul cu cari au venit și supt ce no., di esti a sa trăsura sau năimită și cu câți cai, în părul și sămnili ci vor fi având, ori cu poștă. După cari apoi, tot în aceeași zi, fără a lăsa mai multă trecire di vreme, hangiul esti dator a-și mildui² condica la Adgie. Asămine, să vor treci și pi acei ci ar călători din han, după chipul arătat în pominita mai sus formă. Și pi lângă aceste, va fi cu dișteaptă luari aminte și asupra niprivăzutilor lor mișcări din cari, înțelegându-să că ar da vreun rău pripus, în acel minut va faci di știri Adgii; însă la întâmplari când cutizătoriul ar lovi prin călcări neîmplinire vreunui macar din condițiile pominite, atunce pi unul ca acela să va supuni băneștii ștrefuiri³: la întâia niurmari cu 25 lei, la al 2-le cu 50 lei și la al 3-le cu 100 lei. Iar pentru mai diparte neurmare, socotindu-să a fi viderată nepăzire la aceli poronciti di Ocârmuiri, aceluia cu hotărâre să va închidi hanul, potrivit dizlegării dată di Cârmuitoriul Sfat întru aceasta și împărțită Adgii prin poronca Dip(a)r(tamentului) Trebil(o)r Dinlăuntru, no. 15608.

1842 ghenari(e) 1-iu zi.

Cârmuitori postul(u)i Adgii, vor(ni)c și cavaleriu Mavrocordat <m.p.>.

Stol(ni)ce(l) Șt(efan) Dimitriu <m.p.>.

[f. 1 v.]

No. obște	Numele și familia		Vremea când au sosit			Din cari târgu, sat și ținut	Cu ci anumi trebuință	Pașportul sau biletul [sau biletul] și supt ce no.	Di esti a sa trăsura, sau năimită, ori cu poșta	Vremea când au ieșit din han			La ci loc anumi mergi
			Anul	Luna	Zioa					Anul	Luna	Zioa	
1.	Sluger(ul) Vasile Buicliu		(1)841	dec(hem)v(r)ie	10	Di la Sovija, țin(u)t(ul) Neamțului	Cu neguțitorii di boi	Biletul Is(pră)v(nicie) cu no. 3681	Trăsură cu 3 cai, 2 murgi și 1 roib	(1)841	dec(hem)v(r)ie	26	S-au întors la urma sa
2.	Gheorghe Andronic	slugi											
3.	Dumitru Rădăuceanu												
4.	Aga Ioan Carp				12	Di la Chișinău	Pentru neguțitorii di cai	Pașportul supt no. 3981	Cu poșta			19	Treci la București
5.	Nicolai Ficearu	slugi											
6.	Iordachi Popovici												
După această formă cu lămurire văzută mai sus, hangiul esti datori a treci în condică în diialectul național, păzind ... ⁴ mari curățanie ca să nu fii fuștelită condica cât di puțin macar. 1842 ghenari(e) ... ⁵ zi. Ocârmuitori postul(u)i Adgii, vornic și cavaleriu Mavrocordat <m.p.>.													

[f. 2 r.]												
<1.> ⁴	... ⁴ brieache, othoman	1844	iunii	29	Di la Costandinopoli	Pentru giudecată	Teșchere turce(a)ască i biletul carantini(i) supt no. 721	Cu poșta di la Gălați	(1)844	iuli(e)	6	La târgul Focșăanii
<2.> ⁴	<Ne> ⁴ culaiu Mali Iorgu Cole (?)	-	-	30	Di la târgul Gălații, țân(u)t(ul) Covorluiului	Cu neguțitorii de tiutiun	Cu biletu Pârcălăbii supt no. 676	Cu trăsură năimită	-	-	-	-
<3.> ⁴	D(umnealui) aga Gheorghi Grece(a)nu cu 2 slugi	-	iulii	1-iu	Di la Fulticeni	Pentru a d(umisale) trebuință	-	Trăsura d(umisale) cu trii cai murgi	(1)844	iulii	5	La târgul Fulticeniei
<4.> ⁴	D(umnealui) Mihail Lucici	-	-	2	Di la Gălați	Dascăl grecesc și nemțasc	Cu pașportul Consulatului austriesc supt no. 296	Cu trăsură năimită	-	-	4	La Basarabii, pi la zăstava Sculeni
5.	Carlu Craus	-	-	2	Di la satul Răcăciunile, țân(u)t(ul) Bacăului	Cu a sa trebuință	Cu biletul Adgii supt no. 566	Cu trăsură năimită	(1)844	iulii	4	La satul Răcăciunile, țân(u)t(ul) Bacău
S-au milduit la Adgii. Lazarachi <m.p.>.												

Hanul lui Ghimpuș din Iași și condica sa de călători (1841-1846)

[f. 2 v.]												
1.	D(umnealui) Neculaiu Codre(a)nu	(1)844	iulii	8	Di la târgul Bârladu	Pentru a dum(i)sali trebuință	–	Cu trăsura d(umisale) cu 2 cai murgi	(1)844	iulii	12	La târgul Fulticeni
2.	Dumitru Grecu	Slugi										
3.	Ioan Popa											
1.	D(umnealui) Ioan Grănoschi			8	Di la satul Gole, țin(u)t(ul) Sucevii	Pentru mezatul moșiilor mănăstirești	–	Cu trăsura d(umisale) cu 2 cai negri			16	La satul Gole
2.	Vasâli Panaeti, slugă											
<1,> ⁴	Sfinții sa iconomul Ioan			8	Di la târgul Bacău	La preo- sfinția sa mitropolit(ul)	Protoiereu țin(u)t(ului) Bacău	Cu trăsura sfinții sali cu 4 cai negri			17	La târgul Bacău
<2,> ⁴	Gavril vezâtiu											
<1,> ⁴	D(umnealui) cruceriu Panaeti <Ma> ⁴ noliu			8	Di la satul Cârligili, țin(u)t(ul) Roman	Pentru mezat	–	Cu trăsura d(umisale) cu 4 cai murgi			16	La satul Cârligili
<2,> ⁴	<Ște> ⁴ fan sân Vasâli, slugă											
<1,> ⁴	... ⁴ Rainer	(1)844		8	Di la târgul Gălații	Pentru trebuința sa	Cu biletul Părcălăbii de Gălați supt no. 39	Cu trăsura năimită			16	La borghiz ⁷ , la feredeii

<1.> ⁴	... ⁴ Iordachi Iraș			9	Di la târgu Bacău	Pentru mezat	—	Cu trăsura d(umisale) cu 4 cai murgî				—
<2.> ⁴	... ⁴ Istrati, slugă											
S-au milduit la Adgii. Lazarachi <m.p.>.												
[f. 3 r.]												
<1.> ⁴	... ⁴ natu Lorpahăr	1844	iulii	12	Di la Grunștat ⁸	Cu negușitorii di tăbac	Pașportul supt no. 501	Cu trăsură năimită				—
S-au milduit la Adgii. Lazarachi <m.p.>												
<1.> ⁴	Naftanail duhobnic ⁹	(1)844		13	Di la sfânta mănăstire Ne(a)mțu	La d(umnealui) Balșu ministru bisăricescu	Triimis de sfînția sa starițu	Cu trăsura di la mănăstiri cu 3 cai negri				—
<2.> ⁴	To(a)dir Ștefan vezătiu											
<1.> ⁴	D(umnealui) comis(ul) Ioniță Gorgos			20	Di la târgul Bacău	Cu trebuința dumisali	—	Cu trăsura d(umisale) cu <pa> ¹ tru cai, 2 murgî și 2 suri				—
<2.> ⁴	Gheorghii sân Vasăli	slugi										
<3.> ⁴	Răducanu țigan											

1.	D(umnealui) sărdaru Dimitrachi Zdrobiș			20	Di la târgul Bacău	Tot cu a dumisali trebuință	—	Cu trăsura d(umisale) cu 3 cai murgi				—
2.	Ștefan vezătiu											
1.	Doftor Șindelmanu			20	Di la târgul Gălații	Doftor	Cu biletul Pârcălăbii de Gălați supt no. 334	Cu trăsură năimită				—
2.	Familii dumisali											
Lazarachi <m.p.>												
1.	Petrachi Andoniedi			31	Di la târgul Romanu	Cu a dumisali trebuință	—	Cu poștă				—
1.	D(umnealui) Ionică Grece(a)nu			31	Di la târgul Bârladu	—	—	Cu trăsura d(umisale) cu 6 cai murgi				—
2.	Ioan Popovici	slugi										
3.	Andreiu surugiu											
... ¹⁰ <m.p.>.												
[f. 3 v.]												
1.	Ana Franți	1844	avgust	2	Di la Viena	Cu neguțitorii de hamuri	Cu pașportul austriesc supt no. 1182	Cu trăsură năimită				—
2.	Marii Amulsat											

1.	D(umnealui) Gheorghe Schipăr			2	Di la târgul Botășăni	Cu neguțitorii	—	Cu trăsura d(umisale) cu 2 cai negri				—
2.	Ioan vezitiu											
... ¹⁰ <m.p.>												
1.	Isac Barber			4	Di la Cernăuțu	Cu neguțitori(e)	Cu pașportul cu no. 5151	Cu trăsura năimită				—
1.	Izrail Zaunver			4	Di la Cernăuțu	Cu neguțitorii	Cu pașportul supt no. 1046	Cu trăsura năimită				—
<1.> ⁴	D(umnealui) Emiric Gaiu			4	Di la Lembe<r> ¹ g	Cu a dumisali trebuință	Cu pașportul supt no. 5550	Cu trăsura d(umisale) cu 6 cai				—
<2.> ⁴	Iulii, soție sa											
<3.> ⁴	Nechita vizâtiu											
... ¹⁰ <m.p.>												

Hanul lui Ghimpuș din Iași și condica sa de călători (1841-1846)

[f. 4 r.]												
<1.> ⁴	... Iancu (?)	1844	avgust	30	Di la Gălați	Cu trebuința du(mi)sali	–	Cu trăsură năimită				
<2.> ⁴	<Pe>tru Popovici, slugă											
<1.> ⁴	Iohan Neculau Asan (?)			30	Di <la> ¹ Bavariei	Cu marfă di Bavariei	Cu pașportu supt no. 33	Cu trăsură nă<i>mită				–
<1.> ⁴	Dumne(lui) bezădè Iorgu Gotcu (?)			30	Di <la> ¹ ținu(tul) Focșani	Cu a dum(isale) trebuință	–	Cu trăsura dum(isale) cu 6 cai murgî				–
<2.> ⁴	Ioan Popovici	slugi						... ¹¹				
<3.> ⁴	Toader Burlacu											
1.	Dumne(lui) c(u)c(onul) Costachi Venzanti ghinărariul			31	Din Huși	Cu a dum(i)sali trebuință	–	Cu ... ¹¹ cu 4 negri				–
2.	Gheorghe ficioru	slugi										
	Ioan vezâtiu											
... ¹⁰ <m.p.>												
	Ștefan și frati-său Anton Dobrivan				De la Giurgiov	–	–	Cu trăsura sa				–

[f. 4 v.]												
1.	Alicsăi Lariev	1844	săp(temvrie)	7	Di la Odesăi	Cu neguțitorii	Cu pașportul rusienesc supt no. 2803	Cu trăsură năimită				—
1.	Mihail Frostu				Di la Odesăi	Cu neguțitorii	Cu pașportul ... ¹¹ cu no. 334	Cu trăsură năimită				—
1.	Paniti	1844	săp(temvrie)	7	Di la Pariz	Cu negu- țitorii ... ¹¹ di mod(ă)	Cu pașportul di supt no. 6888	Cu trăsură năimită				—
<1,> ⁴	Hoam Hudis	1844	săp(temvrie)	7	Di la Lembergu	La ne(a)muri	Cu pașportul di supt no. 2241	Cu trăsură năimită				—
<1,> ⁴	Cornele Lavițchi		săp(temvrie)	7	Di la Leov	La ne(a)muri	Cu pașporturili di supt no. 6529 și 2059	Cu trăsură năimită				—
<1,> ⁴	Ana Zajischi			7	Di la Leov	La ne(a)muri						—
Lazarachi <m.p.>												
<1,> ⁴	... Răinardi	1844	săp(temvrie)	19	Di la Cam<en> ¹ iț i Padolschi	Ce(a)sor- nicaru	Cu pașportul supt no. 1541	Cu trăsură năimită				—

[f. 5 r.]												
<1.> ⁴	... ⁴ răghi	1844	săp(temvrie)	19	Di la Cam<en> ¹ iți Padolschi	Zugravu	Cu pașportul di supt no. 1842	Cu trăsură năimită				—
<2.> ⁴	... ⁴ soții sa											
Caranfilu <m.p.>												
<1.> ⁴	... ⁴ ș Migherschi		săp(temvrie)	21	<Di> ¹ la Cernăuțu	Cu neguțitorii	Cu pașportul de supt no. 187	Cu trăsură d(umisale) cu 2 cai negri				—
<2.> ⁴	...lneș vizitiu											
<1.> ⁴	Nechifor Conicescu	1844	săp(temvrie)	22	Di la Ibrăila	La ne(a)muri	Cu pașpurtu de supt no. 273	Cu trăsură d(umisale) cu un cal murg				—
<2.> ⁴	Vasăli vezitiu											
1.	D(umnealui) Avgustu Ținapja		săp(temvrie)	22	Di la târgul Focșăni	La ne(a)muri	Cu biletul poliției di supt no. 4358	Cu trăsură năimită				
Caramf(il) <m.p.>												

2.	Franț Ențuman	1844	octomv(rie)	3	Din Ibrăila	Muzicant	Cu bilet c(hesaro)- c(răiesc) din Brăila, no. 75	Cu trăsură cu trii cai				—
3.	Tereza Ențuman				—	—	—	—				—
4.	Ana Șteiner				—	—	—	—				—
5.	Iozef Ențuman				—	—	—	—				—
6.	Iozefa Ențuman				—	—	—	—				—
7.	Emanoil Șmid				—	—	—	—				—
8.	D(umneaiei) pah(arni)ce(a)s(a) Soltana Teohari	1844	octomv(rie)	3	Botoșani	Pentru a sa trebuință	Fără bilet	Cu trăsura cu patru cai				—
9.	cu doi slugi											
10.	D(umnealui) Alicsandru Pascalița	1844	octomv(rie)	3	De la Baia	Cu trebuința cneazului	Tij	Năimită				—
Lazarachi <m.p.>												

Hanul lui Ghinuș din Iași și condica sa de călători (1841-1846)

[f. 5 v.]											
11.	Velhen Nivacinirc	1844	oct(om)vri(e)	4	De la Vendenbercu ¹²	... ¹¹	Cu pașaportu Vedenbercu no. 289	Cu trăsură lui cu doi cai			—
12.	Zenăhen Ravuberchi	1844	oct(om)vri(e)	4	Dum(i)s(ale) vezeteu		No. 288	—			—
13.	... ¹¹		oct(om)vri(e)	6	De la Ba... ¹¹	Pentru trebuința sa	Fără bilet	Cu poșta			—
Lazarachi <m.p.>											
<14.> ⁴	... ⁴ ghenereal Bizanti		oct(om)v(rie)	10	De la Huși	Pentru trebuința sa	Fără bilet	Cu trăsură sa cu 4 cai			—
<15.> ⁴	... ⁴ Dimitrie Ti... ¹¹			10	De la Broscăuți	Pentru trebuința sa	Fără bilet	Cu trăsură sa cu 4 cai			—
<16.> ⁴	... ⁴ Schipor			11	De la Botoșani	Tij	Tij	Cu trăsură năimită			—

[f. 6 r.]												
<17.> ⁴	... ⁴ arli			11	De la Bârlad	Tij	Tij	Tij cu poșta				—
<18.> ⁴	<Sta> ⁴ vri Radovici			11	De la Sinești	Tij	Tij	Cu trăsura sa cu 3 cai				—
... ¹⁰ <m.p.>												
<19.> ⁴	Costandin ceasornic(ar)			16	De la București	Pentru <trebuița> ¹ sa	Cu pașăport prusăenesc, no. 684	Cu trăsură năimită				—
<20.> ⁴	Dumnelui Alecu Bant(ă)ș			16	De la ... ¹¹ tececi	Cu trebuița sa	Tij n-au belet	Cu trăsura sa cu trei cai				—
Lazarachi <m.p.>												
<21.> ⁴	Ghearcă (?)			17	De <la> Focșani	Pen(tru) trebui(ța sa)	Fără be(le)t	Trăsură năimită				—
22.	D(umnealui) Neculai ... ¹¹ Neculai			18	De la Botoșani	Pentru tre(buița sa)	Fără belet	Cu poșta				—
23.	Nedelcu Oprișan i Dumitraș Petrov			18	De la Bârlad	Pentru tre(buița) sa	Fără belet	Cu trăsura sa				—
24.	Iacob Țail			19	De la Târnauca	Pentru (trebuița) sa	Cu pașport a(u)streiecesc 3941 no.	Trăsură năimită				—
25.	Eozăf Țail				Tij	Pentru tre(buița) sa	No. 3540	Trăsură năimită				—
Lazarachi <m.p.>												

26.	Alecsăi Larevici		noiem(vrie)	5	De la Bucur(ești)	Pentru a sa (trebuință)	Cu pașport rusăienesc, no. 2803	Năimet				—
27.	Mehail Frost		Tej	5	Tej	Pentru a sa (trebuință)	Cu pașport rusăsc, no. 334	—				—
[f. 6 v.]												
28.	Ștab-căpitan Climent Țăhan Țuchi (?)	1844	noiem(vrie)	7	De la București	Merge la Odesa	Pașport no. 84, paș(port) rus(ăs)c	Cu trăsură năimită				—
29.	Cuco(a)na ... ¹¹				De la Piiatră	P(ent)ru tre(buința sa)	Fără belet	Cu trăsura				—
30.	Pos(telnicul) Grigor(e) Done				De la Roman	Pentru (trebuința sa)	Fără belet	Cu tră(sura) sa				—
31.	Domnelui Alecsandru Beza Derone				De la Dumbr... ¹¹	Pentru trebuința sa	Fără belet	Cu tră(sura) sa				—
Lazarachi <m.p.>												

<32.> ⁴	Doftor Țucră			12	De la București	Merge la Basara(bia)	Cu pașport no. 93	Cu poșta				—
<33.> ⁴	... ⁴ cerecanti ...			12	De la Bacău	Pentru trebuin(ța)s(a)	Fără belet	Cu trăsura sa				—
<34.> ⁴	... ⁴ rachi Pidimanti (?)			12	De la Roman	Pin(tru) trebuința sa	Fără belet	Cu trăsura sa				—
<35.> ⁴	... ⁴ Ștefanachi ... ¹¹ șu			12	De la Vaslui	Pentru trebuin(ța) sa	Fără belet	Cu trăsura(ra) sa				—
Lazarachi <m.p.>												
[f. 7 r.]												
<36.> ⁴	... ⁴ Lupașcu			26	De la Bacău	Cu trebuința <sa> ¹	Fără belet	Cu trăsura sa				—
<37.> ⁴	... ⁴ Condorat				—	Tij	Tij	Tij				—
<38.> ⁴	... ⁴ riță Brăescu			27	De la Bacău	Pentru trebuin(ța) sa	Fără belet	Cu poșta				—
<39.> ⁴	<Gri> ⁴ gori Matas(ă) ... ¹¹ ri			28	De la Piatra	Pentru tre(buința) sa	Fără belet	Cu trăsura (sa)				—
<40.> ⁴	... ⁴ tor Tebenca			28	De la Solca	Pentru trebuința <sa> ¹	Cu pașăport austreicesc no. 2299	Cu trăsura năimită				—
Lazarachi <m.p.>												

<41.> ⁴	Iorgu Gotcu (?)			18	De la Beridești (?)	Pen(tru) trebuința sa	Fără belet	Cu trăsura sa				—
<42.> ⁴	C(uconul) Gheorghi Grecean			18	De la Fălticeni	Pentru trebuin(ța sa)	Fără belet	Cu trăsura (sa)				—
43.	C(uconul) Iordachi Gheorghiede			18	De la Pădureni	Pentru tre(buința sa)	Fără belet	Cu trăsura (sa)				—
44.	C(uconul) Grigori Butucea			18	De la Huși	Pen(tru) trebuința <sa> ¹	Fără belet	Cu trăsura (sa)				—
45.	C(uconul) Dumitrachi Naun (?)			81	De la Roman	Pentru tre(buința sa)	Fără belet	Cu trăsura (sa)				—
46.	Nedelcu Oprișanu			81	De la Bârlad	Pentru tre(buința sa)	Fără belet	Cu trăsura (sa)				—
47.	Dumilui Polman (?)			19	De la Basarabiia	Pintru tre(buința) sa	Cu pașport rusâiesc	Cu trăsură năimită				—
48.	Danilă Budecă			19	De la Basarabiia	Slugă	Cu pașport	—				—
49.	Dumilui Danilă Hudescu			61	De la Basarabiia	Slugă	No. 2348 No. 2354	—				—
Lazarachi <m.p.>												

[f. 7 v.]												
50.	Dumilu(i) Gaitan Hulubaș	1845	ghenar(ie)	24	De la Cernăuți	Cu negustori(e)	Cu pașăport austr(iac) no. 61	Cu trăsură năimită				—
51.	Dumilui por(o)cicu Enacu Eraclide				De la Bacău	Cu trebuința sa	Fără belet	Cu trăsura dumisale				—
52.	Dumelui ofițăriu Dragomir			25	De la Palancă	Cu trebuința sa	Fără be(le)t	Cu poșta				—
53.	Dumelui Grigori Done			26	De la Roman	Cu trebuința sa	Fără belet	Cu trăsura sa				—
54.	Dumelui sardari Oprișan			26	De la Bârlad	Cu trebuința sa	Fără belet	Cu trăsura sa				—
55.	Dumelui Ciponescu Polanescu zugravu				De la Lembric ⁹	Cu mesteșugu	Cu pașăport aust(riac) no. 7770	Cu trăsura sa				—
56.	Dumelui Gheorghe Hociunc		fev(ruarie)	10	De la Bacău	Cu trebuința sa	Fără be(le)t	Cu trăsura sa				—
57.	Dumelui Costachi Radov			10	De la Bacău	Cu trebuința sa	Fără belet	Cu trăsură tovărășii				—

Hațul lui Ghimpuș din Iași și condica sa de călători (1841-1846)

<58.> ⁴	Dumelui Panaite Chienole			10	De la Bacău	Cu trebuința sa	Fără belet	Cu trăsura sa				—
<59.> ⁴	Dumelui Iancu Pandele			10	De la Bacău	Cu trebuința (sa)	Fără belet	Cu poșta				—
<60.> ⁴	<Dume> ⁴ lui căminaru Spiri<don> ¹¹			10	De la Comănești	Cu trebuin(ța) sa	Fără belet	Cu trăsura sa				—
<61.> ⁴	<Dume> ⁴ lui Mihalachi Fote			11	De la Bacău	Cu trebuința sa	Fără belet	Cu trăsura sa				—
Lazarachi <m.p.>												
[f. 8 r.]												
<62.> ⁴	... ⁴		fev(ruarie)	23	De la Roman	Cu negostorii	Cu belet no. 75, vine den Roman	Cu trăsură năi(mită)				—
<63.> ⁴	... ⁴ Marcu Doga			23	De la Roman	Cu negostorii	Cu belet no. 27	Cu trăsură năi(mită)				—
<64.> ⁴	... ⁴ ai Ficioru				De la Galați	—	Fără belet	—				—
Caramfil <m.p.>												

<65.> ⁴	Luc Lecler grădinarul		apr(ilie)	24	De la Varșaviia	Cu neguțitoria	Pașport fransuzesc cu no. 197	Cu a sa trăsură				—
66.	Gacop Cros				De la Brucsal	Cu neguțitoria	Pașport nemțesc cu no. 147	Tot cu ace(a)st(ă) trăsură				—
67.	Gapriel ⁹ Nasorovici				De la Lemberc	Vizitiul	Pașport nemțesc, no. 5163	Tot ace(a)st(ă) trăsură				—
Caramfil <m.p.>												
68.	Cuconu Anastas, doftorul de la Focșeni, și fratele dumisale, coconu Nițu			30	De la Focșeni	Cu trebuința sa	Pașportul no. 17	Cu trăsură năimită				—
69.	Comisul Costin Stamati			30	De la Focșeni	Cu trebuința sa	Fără belet	Cu trăsura sa				—
	Cu(conul) Alecu Miclescu		11..	3	De la Bârlat	Cu trebuința sa	Fără belet	Cu trăsura sa				—
Caranfil <m.p.>												

[f. 8 v.]												
	Stolnicu Ioancu Dimitrivu	1846	f(e)v(rua)ri	5	Din Botoșen(i)	Cu trebuința sa	—	Cu a sa trăsură		fevr(uar)i	În 5	—
	Nica Vârnav	—	Ghe(a)ri(e)	1	Din Tecuci	—	—	—	—	—	—	—
	Todiriță Brăescu	—	—	11	Din Bacăv ⁹	—	—	Cu a sa trăsură	—	—	—	—
	Costachi Murguleți	—	—	1	Din Botoșen(i)	—	—	—	—	—	—	—
	Cerchez Baroncea din Suceavă	—	F(ev)r(uarie)	13	Din Suceavă	—	—	Cu a sa trăsură	—	—	—	—
	Criste fon Puruncu	—	—	20	Din Bocovina	—	—	—	—	—	—	—
	Toderaș Solomon	—	—	21	Din Roman	—	—	Cu a sa trăsură		Fedv(ua)ri	În 25	—

	Gălitaru Dudescu	-	Ghen(a)ri	18	De la Cheatră	-	-	-	-	-	-	-
	Sardar(ul) Nedelcu Oprișan	-	f(e)vr(uarie)	20	Di la B(â)rlat	-	-	-	Mardi(e) ⁹	În 1	-	-
	Alecu Murgulețu	-	-	-	Din Botoșen(i)	-	-	-	-	-	-	-
	... ⁴ or Goslav ... ⁴ frați	-	-	20	Din Botoșen(i)	-	-	Cu a sa tră<su> ¹ ră	-	-	-	-
	... ⁴ uș	-	-	14	Din Bocovina	-	-	-	-	-	-	-
	... ⁴	-	-	14	De la Rugino(a)sa	-	-	Cu a sa trăsură	-	-	-	-
	... ⁴	-	-		De loc de aci	-	-	-	-	-	-	-

Această condică șnuruită și numirarisită în patruzăci fili s-a dat la hanului lui (sic!) Ghimuș. Ocârmuitoriu postul(u)i, vornic și cavaleriu Mavrocordat <m.p.>. Stol(ni)c Șt(e)fan) Dimitriu <m.p.>.

Hanul lui Ghimuș din Iași și condica sa de călători (1841-1846)

AN-Iași, Manuscrise, nr. 1857.

¹ Omis.

² A meldui = a face raport, a prezenta.

³ Ștrefuire = amendă.

⁴ Rupt.

⁵ Loc liber.

⁶ După înregistrările de la sfârșitul anului 1841, urmează cele din anul 1844. Rubricatura condicii este copiată pe fiecare pagină, cu unele mici diferențe.

⁷ Borviz (borghiz) = apă minerală.

⁸ Probabil Grünstadt (Germania).

⁹ Așa în text.

¹⁰ Semnătură indescifrabilă.

¹¹ Litere/cuvinte neclare.

¹² Probabil Werdenberg (Elveția).